

**การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนสำหรับ
โครงการ“แกน้อย” กรีนโปรดักส์ผลิตภัณฑ์สินค้าจากกลุ่มชาติพันธุ์
Assessment of Social Return on Investment for the Project
of “Kae Noi” Green Products from Ethnic Groups**

ขจรอรุณ พงศ์วิริทธิ์ธร^{1,3} กมลทิพย์ คำใจ^{2*} วิภาวี ศรีคะ² วิไลพร ไชโย² และวลัยลักษณ์ พันธุ์¹

Kajornatthapol Pongwiritthon¹, Kamolthip Kamchai^{2*}, Wipawee Srika²

Wilaiporn Chaiyo² and Walailak Panturee¹

¹คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก 63000

²คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เชียงใหม่ 50300

³คณะไอคิวอาร์เอ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยจีโอมาติกา มาเลเซีย

¹Business Administration Program, Faculty of Business Administration, Northern College, Tak, Thailand 63000

²Faculty of Management Sciences, Chiang Mai Rajabhat University, Chiang Mai, Thailand 50300

³IQRA Business School, University of Geomatika, Malaysia.

*Corresponding author: tok2029@gmail.com

Received: November 01, 2022

Revised: May 30, 2023

Accepted: June 19, 2023

Abstract

The objective of this study was to evaluate the social return on investment (SROI) for the "Kae Noi" green products project involving ethnic groups. The sample size of 60 was determined using a non-probability sampling method, initially employing the quota sampling technique. Subsequently, convenience sampling and purposive sampling techniques were utilized to select participants who voluntarily provided information and participated in the project. The researchers analyzed the outcomes using outcome mapping, considering inputs, activities, outputs, and the results. The data underwent analysis, encompassing the calculation of deadweight, attribution (other contributing factors affecting achievement), and the drop-off rate. Additionally, the financial proxy of the actual results was determined to calculate the social return on investment (SROI) ratio. The study's results were categorized into two aspects. Firstly, the economic aspect included income from agricultural occupations, income from processing agricultural products, and the reduction of social costs. It also encompassed family expenses invested in agriculture and the reduction of household debt through year-round production planning for agricultural products. Secondly, the educational social aspect involved professionalism and knowledge in processed products, agricultural product processing, and social culture. Regarding the social return on investment (SROI) of the project, the results indicated that stakeholders valued the investment at 2,388,913.04 Baht, while the monetized outcome value according to stakeholders was

2,565,869.57 Baht. The total investment outcome value amounted to 2,436,050.29 Baht, resulting in a net outcome value (SROI) of 176,956.53 Baht. Hence, for every 1 Baht invested in the project, a social benefit valued at 1.07 Baht can be generated. Consequently, it can be concluded that the project generates significant value beneficial to society and is worth the investment in the operating budget.

Keywords: social returns on investment, ethnic groups

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนสำหรับโครงการ “แกน้อย” กรีนโปรดักส์ ผลิตภัณฑ์สินค้าจากกลุ่มชาติพันธุ์ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น โดยเริ่มต้นด้วยเทคนิคการกำหนดระบบโควตา จำนวน 60 คน ใช้เทคนิคสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวกและวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยต้องสมัครใจในการให้ข้อมูลและเข้าร่วมโครงการ โดยการวิเคราะห์แผนที่ผลลัพธ์ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิต และการหาข้อสรุปเป็นผลลัพธ์การวิเคราะห์ข้อมูลผลลัพธ์ส่วนเกินโดยให้ค่านวนน้ำหนักการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมที่เกิดขึ้น (Deadweight) ปัจจัยสนับสนุนอื่นที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ (Attribution) และอัตราการลดลงหรือคงที่ของผลสัมฤทธิ์ (Drop-off) แล้วหามูลค่าตัวแทนทางการเงิน (Financial proxy) ของผลลัพธ์ที่แท้จริง เพื่อคำนวณอัตราส่วนผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) ผลการศึกษาจำแนกเป็นสองด้าน พบว่า (1) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผลผลิตการเกษตร และลดค่าใช้จ่ายด้านสังคม ค่าใช้จ่ายของครอบครัวลงทุนในการเกษตร ลดหนี้สินครัวเรือนจากการวางแผนการผลิตรอบปีผลผลิตการเกษตร (2) ด้านสังคม การศึกษา ได้แก่ การมีวิชาชีพและความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์แปรรูป และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สังคมวัฒนธรรม ซึ่งผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

(SROI) ของโครงการฯ มูลค่าการลงทุนตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 2,388,913.04 บาท กับมูลค่าผลลัพธ์ตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2,565,869.57 บาท มูลค่าผลลัพธ์การลงทุนทั้งสิ้น 2,436,050.29 บาท มูลค่าผลลัพธ์สุทธิ (SROI) 176,956.53 บาท ทั้งนี้ทุก 1 บาท ที่ลงทุนในโครงการฯ สามารถสร้างประโยชน์ทางสังคมด้วยมูลค่า 1.07 บาท สรุปได้ว่า โครงการฯ สร้างคุณค่าที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนในงบประมาณที่ดำเนินการ

คำสำคัญ: ผลตอบแทนทางสังคม กลุ่มชาติพันธุ์

คำนำ

ในปี พ.ศ. 2564 รัฐบาลได้มีแผนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้ประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษทั้ง 4 ภาค และให้นำเรื่องกำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ให้ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามองค์ประกอบของการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษในการพัฒนา ได้แก่ 1) การให้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกการลงทุน 2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 3) การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานการผลิตและบริการ 4) การพัฒนาแรงงานและสนับสนุนผู้ประกอบการ และ 5) การวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ โดยกำหนดให้พื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง เป็นระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ หรือ Northern Economic Corridor: NEC-Creative LANNA เพื่อ

ยกระดับให้เป็นพื้นที่ลงทุนด้านการพัฒนา ให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลักของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป โดยในพื้นที่ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่อยู่ในแผนพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาหลากหลาย โดยเฉพาะชุมชนแกนน้อยที่มีกลุ่มเกษตรกรชุมชนแกนน้อย สหกรณ์โครงการหลวงแกนน้อยและโครงการหลวงแกนน้อยเป็นแหล่งใหญ่ที่สุดของเคพกูสเบอร์รี่ (โทงเทงฝรั่ง) ในประเทศไทย และผลผลิตทางเกษตรอื่น ๆ เช่น ไช้คลีฟเขียวและแดง อาโวคาโด เป็นต้น

หลายปีที่ผ่านมาผลการดำเนินงานของสหกรณ์และโครงการหลวงแกนน้อย เป็นการส่งเสริมสนับสนุนแหล่งทรัพยากรที่ใช้ในการเกษตรและสร้างเสริมรายได้ให้กับกลุ่มสมาชิก ทำให้เกิดการดำเนินงานแบบรวมกลุ่มของเกษตรกร โดยการดำเนินงานของสหกรณ์มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นนั้น ได้มีการให้กลุ่มสมาชิกในพื้นที่ที่มีความกินดีอยู่ดีมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Kae Noi Royal Project Cooperative, 2020) สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สมาชิกและเกษตรกรได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมด้านสังคมและคุณภาพชีวิตจากระบบเศรษฐกิจเนื่องจากการปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดได้นำไปสู่ปัญหาการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ต้องชะลอตัวรวมทั้งปริมาณความต้องการของผู้บริโภคลดลง ส่งผลให้สินค้าเกษตรส่วนเกินในระบบอาหารก่อให้เกิดปัญหาด้านรายได้ของครัวเรือนลดลงและหากสถานการณ์ขยายตัวจะทำให้ครัวเรือนขาดสภาพคล่องโดยเฉพาะครัวเรือนหรือมีรายได้รายวัน เนื่องจากการถดถอยของเศรษฐกิจและธุรกิจภาคเอกชนที่เลิกจ้างพนักงาน และลดความต้องการพนักงานและแรงงาน (Committee on Agriculture and Cooperatives, 2021) เป็นเหตุผลนำไปสู่การยื่นเสนอขอทุนจากหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคมประจำพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1 (SID-N1) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ผ่านศูนย์การ

ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น (กิจการเพื่อสังคม) โดยได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งได้ดำเนินงานเกี่ยวกับส่งเสริมสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าให้มีคุณภาพและคุณค่า/มูลค่ามากขึ้น

การสร้างตราสินค้า บรรจุภัณฑ์ มาตรฐานและระบบตลาดดิจิทัลผลิตภัณฑ์แปรรูปและระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในการสร้างแพลตฟอร์ม ซึ่งหน่วยงานในการสนับสนุนทุนการดำเนินโครงการเป็นหน่วยงานภาครัฐ องค์กร (มหาชน) ที่จำเป็นต้องการทราบถึงการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคม เป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อให้สามารถวัดผลประโยชน์ของโครงการต่าง ๆ ที่มีคุณค่าต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลตอบแทนทางสังคม สำหรับการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของผลงานวิจัย สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจให้ทุนวิจัยได้ ดังนั้นการประเมินผลตอบแทนจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) เป็นการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับชุมชน คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและสังคม ที่เป็นผลมาจากการดำเนินโครงการทางสังคมของภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนภาควิชาการและภาคการกุศลที่ดำเนินกิจกรรมหรือโครงการทางสังคม การประเมินผลลัพธ์ทางสังคม ช่วยสร้างความยั่งยืนแก่องค์กร ด้วยการยกระดับการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงาน และช่วยให้มองเห็นคุณค่าของผลลัพธ์ทางสังคมที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสังคม ตลอดจนสร้างกลไกการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อการปรับปรุงพัฒนานโยบายขององค์กรและสร้างประโยชน์มากกว่าเดิมในอนาคต เนื่องจากกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสังคมมุ่งดำเนินการเพื่อสร้าง “ผลกระทบทางสังคม (Social impact)” เช่น “ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา” “ลดความยากจน” “ลดขยะ”

หรือ “พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน” เป็นต้น ที่เกิดจากโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนางานด้านบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน ซึ่งจะช่วยให้องค์กรได้ทราบถึงคุณค่าทางสังคมที่เกิดขึ้น จากการให้เงินสนับสนุนในการจัดทำโครงการฯ ผ่านองค์กรที่ได้รับการคัดเลือกในการช่วยเหลือสังคมได้อย่างชัดเจนว่างานที่ได้ทำไปนั้นตรงกับความต้องการของสังคมหรือไม่เพียงใด บรรลุพันธกิจมากน้อยเพียงใด และควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหนอย่างไรบ้าง อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีคุณค่าและเหมาะสม ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการแข่งขันของสังคมโลก (Schlten *et al.*, 2006)

ดังนั้นเพื่อให้โครงการฯ ที่ดำเนินการสามารถแสดงให้เห็นถึงคุณค่าทางสังคมหรือผลลัพธ์ทางสังคมทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินโครงการฯ เพื่อให้เห็นว่าการลงทุนในการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว สร้างผลลัพธ์อันเป็นคุณค่าหรือผลกระทบทางสังคมเชิงบวกได้อย่างแท้จริง และได้สร้างประโยชน์แก่สังคมที่คุ้มค่าจากข้อมูลตัวเลขที่ประจักษ์ ด้วยเหตุนี้การประเมินผลลัพธ์และผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของโครงการฯ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อตรวจสอบถึงคุณค่าทางสังคมของโครงการ รวมถึงการใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและการพัฒนางานบริการวิชาการแก่สังคมขององค์กรต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ผลการคำนวณผลตอบแทนทางสังคม (SROI) จากข้อมูลเชิงปริมาณจากสอบถามข้อมูลของกลุ่มเกษตรกร เกี่ยวกับการผลิตถัณฑ์ การแปรรูป การจัดการบริหารการตลาด การจัดการการเงินและบัญชีระบบสารสนเทศ ส่วนข้อมูล

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของการเปลี่ยนแปลง (Providing insights fir change) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการในประเด็นดังนี้ การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) (Joyce and MacFarlane, 2001)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักและผลไม้ ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรโครงการหลวงแก่งน้อย เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ กะเหรี่ยง ม้ง ลาหู่ ไทใหญ่ จำนวน 14 หมู่บ้าน ในตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีสมาชิกทั้งหมด 147 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น เริ่มต้นด้วยการกำหนดระบบโควตา จำนวน 60 ราย โดยใช้เทคนิคสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงพื้นที่และแบบความสะดวก ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการฯ ต้องให้ความสมัครใจในการให้ข้อมูล เพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาหรือพัฒนา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัด และมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) เป็นเครื่องมือในดำเนินโครงการฯ โดยข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรและเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อให้ตรงประเด็นและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการวัดตัวแปร ซึ่งการประเมินผลตอบแทนทางสังคมนี้มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ดังเช่น ต้องใช้ทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SROI CALCULATOR (National Innovation Agency, Thailand, 2020) การเงินและการบัญชีขั้นพื้นฐานในการจัดการประเมินผลตอบแทนทางสังคม (SROI) นอกจากนี้การสร้างตัวแทนทางการเงินเพื่อนำมาแปลงค่า การหามูลค่าปัจจุบัน การกำหนดอัตราผลตอบแทน การกำหนดค่าของทุนและผลลัพธ์ต้องอาศัยการสร้างสมมุติฐาน ต้องอาศัยความ

ระมัดระวังค่อนข้างมาก ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขได้กำหนดอัตราการคิดลด 3.50% โดยการคำนวณเพื่อแปลผลของ SROI

การวัดผลตอบแทนทางสังคมการลงทุน (SROI) เป็นมูลค่าทางการเงินโดยประเมินจากขั้นตอนการวิเคราะห์ SROI ทั้ง 6 ขั้นตอน คือ 1) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ 2) การลงทุนในการดำเนินโครงการ 3) ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง 4) การคำนวณมูลค่าผลลัพธ์ 5) การปรับมูลค่าของผลลัพธ์ 6) จัดทำรายงานโครงการ (National Innovation Agency, Thailand, 2020) การแปลความหมาย ได้แก่ 1) ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) มากกว่า 1 หมายถึง มีมูลค่าทางสังคมเพิ่มขึ้นคุ้มค่าแก่การดำเนินกิจกรรม 2) ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) เท่ากับ 1 หมายถึง ผลการดำเนินกิจกรรมไม่สร้างผลประโยชน์/ผลตอบแทน 3) ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) น้อยกว่า 1 หมายถึง ผลการดำเนินกิจกรรมไม่ก่อให้เกิดผลตอบแทน

การรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากสอบถามข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตภัณฑ์ การแปรรูป การจัดการบริหารการตลาด การจัดการการเงินและบัญชีระบบสารสนเทศและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของการเปลี่ยนแปลง (Providing insights for change) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยผ่านกิจกรรมของโครงการ ซึ่งมีการศึกษาใช้เกณฑ์การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการดำเนินงานสำหรับทุนพัฒนาอาชีพและนวัตกรรมที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน: ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสถาบันการเงินชุมชน

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิจัยและพัฒนาแบบการประเมินผ่านกิจกรรมของโครงการ ดังนี้ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินโครงการฯ ตามรูปแบบการประเมินที่ได้พัฒนาขึ้น 2) การสนทนา โดยการจัดให้มีการสนทนากลุ่ม กลุ่มละ 6-10 คน และตามกลุ่มของผู้เข้าร่วมโครงการที่รวมกลุ่มกัน ซึ่งคณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ในการตั้งประเด็นการสนทนา

และผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้บันทึกการสนทนา พร้อมทั้งตั้งประเด็นการสนทนาเสริมโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ในลักษณะการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยได้สร้างประเด็นการสัมภาษณ์ตามกรอบการประเมินตามหลักความสมดุลสามเสาหลัก ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล 3) การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลลัพธ์ทางสังคมจากการดำเนินโครงการฯ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลเป็นแผนที่ผลลัพธ์ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการกิจกรรม ผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการฯ 4) การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนโครงการฯ (SROI) โดยการคำนวณหาอัตราส่วนผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการลงทุนในงบประมาณโครงการฯ ทุก 1 บาทที่ใช้ไป ทำให้คณะดำเนินโครงการได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้วนำมาตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหาว่าครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์หรือไม่ ก่อนนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยนำข้อมูลจากเอกสารการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมมาตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ประเด็นการศึกษาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ภาพรวมภายใต้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของการดำเนินโครงการแบบองค์รวม สรุปผลการศึกษาและนำเสนอผลการศึกษาโดยการพรรณนาความ การวัดผลตอบแทนทางสังคมการลงทุน (SROI) เป็นมูลค่าทางการเงินโดยประเมินจากขั้นตอนการวิเคราะห์ SROI ในแต่ละขั้นได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ (Stakeholder) ดังนี้ 1) S1 ผู้ได้รับประโยชน์ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก ผลไม้ จำนวน 60 ราย ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรโครงการหลวงแก้งน้อย โครงการหน่วยขับเคลื่อน

นวัตกรรมเพื่อสังคม (Social Innovation Driving Unit) ประจำพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1 และศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น (กิจการเพื่อสังคม) 2) S2 ผู้ดำเนินโครงการหลัก ได้แก่ โครงการหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม (Social Innovation Driving Unit) ประจำพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1 และศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น (กิจการเพื่อสังคม) 3) S3 บุคคล/กลุ่มผู้ให้ทุนสนับสนุน (โดยตรง) ได้แก่ โครงการหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม (Social Innovation Driving Unit) ประจำพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1 และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) NIA และศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น (กิจการเพื่อ

สังคม) 4) S4 บุคคล/กลุ่มที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ (โดยอ้อม) ได้แก่ เยาวชนและลูกหลานโครงการหลวงแก่งน้อย ผู้ประกอบการชุมชนแก่งน้อย โรงเรียนโครงการหลวงบ้านแก่งน้อย คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สหกรณ์การเกษตรโครงการหลวงแก่งน้อย โครงการหลวงแก่งน้อยและปราชญ์ชาวบ้าน

ขั้นตอนที่ 2 การลงทุนในการดำเนินโครงการ (Input) โดยแยกตามปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร มูลค่า (บาท/ปี)ที่ดำเนินโครงการ) ดัง Table 1

ขั้นตอนที่ 3 ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง (Outcome) ได้แก่ มิติผลลัพธ์ ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัด ดัง Table 2

Table 1 Investment in Project Implementation (Inputs)

Stakeholder	Inputs/Resources	Value (Baht/Year of Project Implementation)
S1: Beneficiary	Total Value	458,630.87
The target group comprises 60 vegetable and fruit growers who are members of the Kae Noi Royal Project Agricultural Cooperative, Social Innovation Driving Unit of Northern Thailand 1, and the Information Center of Knowledge, Local Wisdom, and Community Innovation (Social Enterprise)	- Involvement in operational activities, including materials, equipment, resources, inputs, travel, and other related expenses.	373,225.87
	- Compensation for professionals, volunteers, and coordination of operations and travel for speakers	85,405.00
S2: Main project operator	Total Value	676,858.08
The Social Innovation Driving Unit of Northern Thailand 1 and the Information Center of Knowledge, Local Wisdom, and Community Innovation (Social Enterprise)	Allocation of budget, funds, and donations for support	676,858.08

Table 1 (Continue)

Stakeholder	Inputs/Resources	Value (Baht/Year of Project Implementation)
S3: Individuals/groups sponsorship (direct)	Total Value	330,000.00
The Social Innovation Driving Unit of Northern Thailand 1, National Innovation Agency, and the Information Center of Knowledge, Local Wisdom, and Community Innovation (Social Enterprise)	Allocation of budget, funds, and donations for professional compensation, volunteering, and coordination of operations and travel for speakers	330,000.00
S4: Other related individuals/groups (indirect)	Total Value	36,000.00
The youth and children of Kae Noi Royal Project, Kae Noi community entrepreneurs, Ban Kae Noi Royal Project School, Faculty of Management Sciences and Faculty of Agricultural Technology at Chiang Mai Rajabhat University, Faculty of Agricultural Production at Maejo University, Kae Noi Royal Project Agricultural Cooperative, Kae Noi Royal Project, and the village philosophers	Involvement in operational activities, including expenses for meetings and participation in activities, such as materials, equipment, resources, inputs, travel, etc.	36,000.00
Total investment value in project implementation (Inputs)		1,501,488.95

Table 2 Stakeholder outcomes, outcome dimensions, change outcomes, and indicators

Stakeholder	Dimension of outcome	Outcome of change	Indicators
S1: Beneficiary			
The target group comprises 60 vegetable and fruit growers who are members of the Kae Noi Royal Project Agricultural Cooperative, Social Innovation Driving Unit of Northern Thailand 1, and the Information Center of Knowledge, Local Wisdom, and Community Innovation (Social Enterprise).	Skills/ Innovation	Acquire advanced skills and knowledge in the utilization of innovation	1. Enhancing product processing as follows: 1.1 Creating product models to add value, resulting in higher quality and premium value for fruits and vegetables from ethnic groups, for 5 new products 1.2 Designing packaging for 5 new premium products of fruits and vegetables from ethnic groups 1.3 Developing brands, packaging, and standards for processed fruits and vegetables from ethnic groups encompassing 4 products/brand/piece/design 1.4 Facilitating career and income opportunities for 20 individuals 1.5 Establishing an online marketing system 2. Advancing skills and knowledge in innovative product processing
	Economy/ Finance	Managing expenses, costs, and resources for changing activities related to management, production, and operations	1. The expenses/costs/resources incurred for managing/producing/operating changing activities result in reducing agricultural costs on chemical fertilizers 2. Creating product models to add value, resulting in higher quality and premium value for fruits and vegetables from ethnic groups, for 5 new products 3. Mitigating household debt issues and achieving a 5% reduction in debt for 20 individuals

Table 2 (Continued)

Stakeholder	Dimension of Outcome	Outcome of Change	Indicators
	Economy/ Finance	Managing expenses, costs, and resources for changing activities related to management, production, and operations	1. The expenses/costs/resources incurred for managing/producing/operating changing activities result in reducing agricultural costs on chemical fertilizers. 2. Creating product models to add value, resulting in higher quality and premium value for fruits and vegetables from ethnic groups, for 5 new products 3. Mitigating household debt issues and achieving a 5% reduction in debt for 20 individuals
	Society/ Relationship	Foster connections among individuals, groups, communities, and organizations.	1. Expanding business opportunities and network partnerships, as well as engaging in activities or cooperation projects with various agencies for a minimum of 2-3 projects 2. Assessing the level of change in relationships among communities, groups, individuals, and organizations 3. Identifying changes in the presence of network partners and opportunities linked to agricultural investment behavior projects
S2: Main project operator			
The Social Innovation Driving Unit of Northern Thailand 1 and the Information Center of Knowledge, Local Wisdom, and Community Innovation (Social Enterprise)	Society/ Relationship	Foster connections among individuals, groups, communities, and organizations.	Evaluating the extent of changes in relationships among communities, groups, individuals, and organizations, particularly in the context of community development and problem-solving participation
	Skills/ Innovation	Acquiring new skills and knowledge that facilitate further development and expansion through innovative endeavors.	1. Quantifying the number of new innovations arising from the projects 2. Processing products, which encompass: 2.1 Creating product models to add value, resulting in higher quality and increased value (premium) for fruits and vegetables from ethnic groups, for 5 new products 2.2 Implementing an online marketing system

Table 2 (Continued)

Stakeholder	Dimension of Outcome	Outcome of Change	Indicators
S3: Individuals/groups sponsorship (direct)			
The Social Innovation Driving Unit of Northern Thailand 1, National Innovation Agency, and the Information Center of Knowledge, Local Wisdom, and Community Innovation (Social Enterprise)	Society/ Relationship	Expanding business opportunities by broadening network partnerships, activities, or collaborative projects with diverse agencies	1. Assessing the extent of change in network partners and opportunities associated with the projects. 2. Collaborating on community development, social change, and production planning in conjunction with other agencies
	Skills/ Innovation	Attain productivity, innovation, and effective models that result in the successful execution of operations	1. The quantity of work/knowledge/innovation/new pilot models generated 2. Information systems for financial institution management and online marketing 3. The count of new innovations relevant to the projects.
S4: Other related individuals/groups (indirect)			
The youth and children of Kae Noi Royal Project, Kae Noi community entrepreneurs, Ban Kae Noi Royal Project School, Faculty of Management Sciences and Faculty of Agricultural Technology at Chiang Mai Rajabhat University, Faculty of Agricultural Production at Maejo University, Kae Noi Royal Project Agricultural Cooperative, Kae Noi Royal Project, and the village philosophers.	Society/ Relationship	Expanding business opportunities by extending network partnerships, activities, or cooperative projects with various agencies	1. The extent of change in network partners and opportunities associated with the projects 2. The shift in agricultural investment behavior
	Skills/ Innovation	Acquiring new skills and knowledge that drive further development and expansion through innovative endeavors	1. The quantity of new innovations associated with the projects 2. Information systems for managing financial institutions and online marketing

ขั้นตอนที่ 4 และขั้นตอนที่ 5 การคำนวณมูลค่าผลลัพธ์ (Valuation) และการปรับมูลค่าของผลลัพธ์ (Impact adjustment) ได้แก่ การคำนวณมูลค่าผลลัพธ์

(Valuation) ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง ประเภท ความสำคัญ มูลค่าผลลัพธ์และทิศทางผลลัพธ์ ดัง Table 3

Table 3 Calculating the Outcome Valuation and Impact Adjustment

Calculating the outcome valuation	Outcome of change	Type	Importance	Outcome valuation	Direction of outcomes
S1: Beneficiary				1,068,774.29	Stable
1. Acquire advanced skills and knowledge in the utilization of innovation	2. Attain productivity, innovation, and effective models that drive operational success 3. Manage income, budget, and resources for changing activities in management, production, and operations.	Monetary Value	51.45	549,884.37	Stable
1. Expand business opportunities by extending network partnerships, activities, or cooperative projects with diverse agencies	2. Foster connections among individuals, groups, communities, and organizations	Monetary Value	48.55	518,889.92	Stable
S2: Main project operator				646,138.00	Stable
1. Attain productivity, innovation, and models that lead to operational success.	2. Manage income, budget, and resources for changing activities related to management, production, and operations.	Monetary Value	100.00	646,138.00	Stable
S3: Individuals/groups sponsorship (direct)				646,138.00	Stable
1. Attain productivity, innovation, and effective models that drive operational success.	2. Acquire further skills and knowledge in the utilization of innovation 3. Achieve productivity, innovation, and effective models that contribute to operational success. 4. Manage income, budget, and resources for changing activities in production and operations	Monetary Value	100.00	646,138.00	Stable

Table 3 (Continued)

Calculating the Outcome Valuation	Outcome of change	Type	Importance	Outcome valuation	Direction of outcomes
S4: Other related individuals/groups (indirect)				75,000.00	Stable
1. Enhance business opportunities that impact sales, turnover, and employment prospects.		Monetary value	100.00	75,000.00	Stable
2. Acquire advanced skills and knowledge in innovation techniques					
3. Foster productivity, innovation, and effective models to achieve operational success					
Total outcomes				2,436,050.29	Stable

ผลการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนสำหรับโครงการ “แกนน้อย” กรีนโปรดักส์ผลิตภัณฑ์สินค้าจากกลุ่มชาติพันธุ์ มีมูลค่าผลลัพธ์เท่ากับ 2,436,050.29 บาท เป็นผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจเท่ากับ 1,811,165.92 บาท (ร้อยละ 74.35) ผลตอบแทนด้านสังคมเท่ากับ 549,884.37 บาท (ร้อยละ 22.57) และผลตอบแทนด้านสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 75,000.00 บาท (ร้อยละ 3.08) โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของโครงการฯ มีมูลค่าการลงทุนตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่ากับ 2,388,913.04 บาท กับมูลค่าผลลัพธ์ตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่ากับ 2,565,869.57

บาท มูลค่าผลลัพธ์การลงทุนทั้งสิ้นเท่ากับ 2,436,050.29 บาท มูลค่าผลลัพธ์สุทธิ (SROI) เท่ากับ 176,956.53 บาท ทั้งนี้ ทุก 1 บาท ที่ลงทุนในโครงการฯสามารถสร้างประโยชน์ทางสังคมด้วยมูลค่าเท่ากับ 1.07 บาท ซึ่งการที่ SROI ผลลัพธ์เท่ากับ 1 ถือว่าโครงการมีคุณภาพ และแสดงว่าการดำเนินงานโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิผล นอกจากนี้อัตราผลตอบแทนการลงทุนจะผันแปรตามจำนวนของผู้เข้าร่วมโครงการฯ และระยะเวลาที่เปลี่ยนไป นั่นหมายถึง ผลประโยชน์หรือมูลค่าทางการเงินของสังคมที่จะเพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคตด้วย ดังภาพ Figure 1

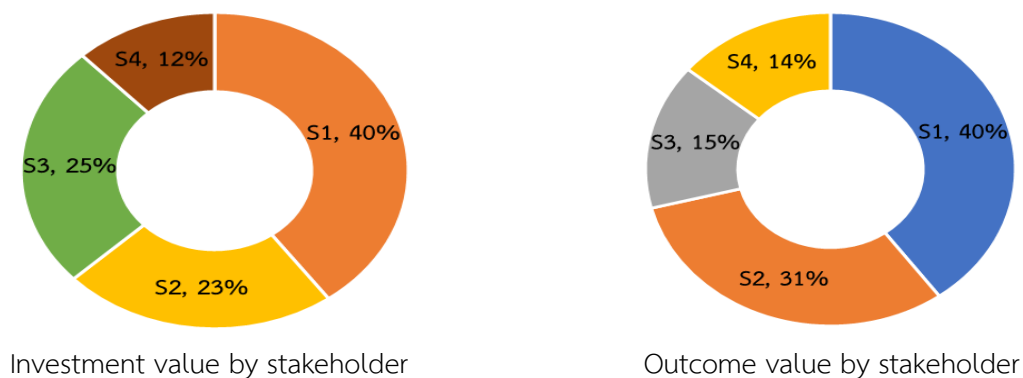

Figure 1 The results of the calculation of the social return on investment ratio from the project's investment Source: National Innovation Agency: SROI Calculator

วิจารณ์ผลการวิจัย

ผลการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนสำหรับโครงการ“แกน้อย” กรีนโปรดักส์ผลิตภัณฑ์สินค้าจากกลุ่มชาติพันธุ์ มีมูลค่าผลลัพธ์เท่ากับ 2,436,050.29 บาท เป็นผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจเท่ากับ 1,811,165.92 บาท (ร้อยละ 74.35) ผลตอบแทนด้านสังคมเท่ากับ 549,884.37 บาท (ร้อยละ 22.57) และผลตอบแทนด้านสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 75,000.00 บาท (ร้อยละ 3.08) มีข้อจำกัดในการประเมินมูลค่าจากผลตอบแทนที่เกิดขึ้นในความรู้สึก ทักษะความรู้ ความร่วมมือและความสามัคคีที่เพิ่มขึ้นของชุมชน ไม่สามารถตีเป็นมูลค่าทางการเงิน (Financial proxy) ได้ จึงทำให้ผลตอบแทนทางสังคมมีสัดส่วนที่น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Vallaey (2014) ที่กล่าวถึงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรต่าง ๆ นั้น ว่าองค์กรทุกภาคส่วนจะต้องมีบทบาทในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยการสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพในการดำเนินกิจกรรมช่วยเหลือและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงแก่สังคม โดยมุ่งตอบสนองต่อความต้องการของสังคม และก่อให้เกิดคุณค่าหรือผลกระทบทางสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม รวมถึงด้านสิ่งแวดล้อม และ Cambero and Sowlati (2014) ได้กล่าวไว้ว่า ถึงมนุษย์กลุ่มจะอยู่รวมกลุ่มเพื่อความอยู่รอดและทำให้เกิดการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มและกระบวนการกลุ่มนั้นเกี่ยวข้องกับการแสดงความสัมพันธ์ของมนุษย์ในท้องถิ่นหรือชุมชน

สรุปได้ว่าโครงการได้มีการพัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน ทั้งนี้การสร้างสรรค์ต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการใช้ภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาสร้างเป็นมรดกทางสังคมที่ดีงาม โดยสร้างการเรียนรู้ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการติดตามตรวจสอบร่วมกันเกี่ยวกับผลการดำเนินการที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนหลังจากการดำเนินโครงการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม หรือด้านสิ่งแวดล้อม การประเมิน

ผลลัพธ์ทางสังคมนอกจากจะเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยให้ทราบถึงผลการดำเนินโครงการแล้ว ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่ได้ดำเนินการที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในการวัดประเมินผล

อัตราส่วนผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของโครงการฯ มีมูลค่าการลงทุนตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่ากับ 2,388,913.04 บาท กับมูลค่าผลลัพธ์ตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่ากับ 2,565,869.57 บาท มูลค่าผลลัพธ์การลงทุนทั้งสิ้นเท่ากับ 2,436,050.29 บาท มูลค่าผลลัพธ์สุทธิ (SROI) เท่ากับ 176,956.53 บาท ทั้งนี้ ทุก 1 บาท ที่ลงทุนในโครงการฯสามารถสร้างประโยชน์ทางสังคมด้วยมูลค่าเท่ากับ 1.07 บาท ซึ่งสอดคล้องกับ Pongwiritthon *et al.* (2022) ที่ได้กล่าวว่า ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) ของโครงการฯ มีมูลค่าผลลัพธ์สุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนที่มากกว่า 1 บาทนั้น หมายความว่า การลงทุนทุก 1 บาทของโครงการฯ สามารถสร้างประโยชน์ทางสังคมตามอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน สรุปได้ว่า โครงการฯ สร้างคุณค่าที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนในงบประมาณที่ดำเนินการ

สรุปผลการวิจัย

ผลการดำเนินงานของโครงการฯ ที่สร้างประโยชน์ต่อสังคมและมีความคุ้มค่าในการลงทุนดำเนินโครงการในครั้งนี้ ตามหลักการโครงการที่มีลักษณะการประกอบภารกิจทางสังคม ถือว่าโครงการประสบความสำเร็จในด้านของการวางแผนกลยุทธ์ สามารถจัดกิจกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนและหน่วยงานที่สนับสนุนในการสร้างผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงได้ตั้งแต่ช่วงเริ่มโครงการ เนื่องจากกิจกรรมทางสังคมเป็นโครงการที่ลงทุนโดยไม่หวังผลกำไรตอบแทนกลับมายังโครงการแต่ต้องการให้เกิดผลลัพธ์ทางสังคมมากกว่าหรือเท่ากับเงินที่ลงทุนไป โดยการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนจึงเป็นเครื่องมือในการประเมินค่า เพื่อวางแผน

โครงการในอนาคตหรือทบทวนโครงการในอดีต SROI คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระหว่าง การวิเคราะห์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกผลลัพธ์ (Outcomes) การสร้างแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome mapping) การเลือกมูลค่าตัวแทนทางการเงิน (Financial proxies) และสัดส่วนความเป็นเจ้าของผลงาน (Attribution proportion) สามารถทำได้ผ่านกลไก 3Ms ซึ่งได้แก่ การวัดผล (Measure) การบริหารจัดการ (Manage) และการขยายผลลัพธ์ (Maximize) ตลอดจนทำให้ความสามารถในการทำกำไรขององค์กรธุรกิจที่มีแนวทางการดำเนินงานแบบยั่งยืน (Eccles and Krzus, 2010)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ผลลัพธ์และผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนที่ประเมินได้เป็นการคำนวณและประเมินเฉพาะข้อมูลที่สามารถวัดค่าได้และเป็นมูลค่าที่ได้ ณ ช่วงเวลาที่ทำการประเมินหรือมูลค่าปัจจุบันเท่านั้น ยังมีมูลค่าที่เกิดจากโครงการ เช่น ความสุขและภาคภูมิใจในตนเอง ความอบอุ่นของครอบครัว และการได้รับการยอมรับในชุมชน เป็นต้น ที่ไม่สามารถวัดได้และไม่ได้นำมาคำนวณรวมถึงมูลค่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือในระยะยาว ผู้ดำเนินโครงการหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจต้องงานบริการวิชาการ ควรใช้ผลการประเมินนี้ร่วมกับรายงานเชิงคุณภาพอื่น ๆ ของโครงการในการพิจารณาเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการ

2) การประเมินผลลัพธ์และผลตอบแทนทางสังคมนี้ เป็นเครื่องมือการจัดการที่มุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วม และการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการร่วมมือกันระหว่างชุมชนกับหน่วยงานที่ดำเนินโครงการใน การตรวจสอบผลการดำเนินการและการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนร่วมกัน คณะผู้ดำเนินโครงการนอกจากจะใช้มูลค่าหรืออัตราส่วนผลตอบแทนของโครงการในการจัดทำรายงาน ควรมุ่งเน้น

การสื่อสารต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนในการแสวงหาความร่วมมือเพื่อพัฒนาโครงการให้สร้างมูลค่าหรือคุณค่าต่อสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณเกษตรกรโครงการหลวงแกนน้อย ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ที่อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการทำโครงการในครั้งนี้ และการสนับสนุนโดยหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคมประจำพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1 (SID-N1) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ปี 2565 ซึ่งโครงการได้ผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หมายเลขรับรอง IRBCMRU 2022/123.21.06 วันที่รับรอง 27 มิถุนายน พ.ศ. 2565

เอกสารอ้างอิง

- Cambero, C. and T. Sowlati. 2014. Assessment and optimization of forest biomass supply chains from economic, social and environmental perspectives-a review of literature. **Renewable and Sustainable Energy Reviews** 36(1): 62-73.
- Committee on Agriculture and Cooperatives. 2021. **Impacts on the Thai Economy from Coronavirus Disease (COVID-19) and Recommendations for Driving the Development of the Agricultural Sector under the National Strategic Plan According to the Situation.** Bangkok: Secretariat of the Senate. 15 p.

- Eccles, R.G., and M. Krzus, 2010. **One Report: Integrated Reporting for a Sustainable Strategy**. New York: John Wiley and Sons, Inc. 256 p.
- Joyce, S.A., and M. MacFarlane. 2001. **Social Impact Assessment in the Mining Industry: Current Situation and Future Directions**. London: Mining, Minerals and Sustainable Development. 28 p.
- Kae Noi Royal Project Cooperative. 2020. **Annual Report Year 2020**. Chiang Mai: Kae Noi Royal Project Cooperative. 43 p. [in Thai]
- National Innovation Agency, Thailand. 2020. **SROI CALCULATOR**. [Online]. Available <https://sroi-calculator.nia.or.th> (October 25, 2022).
- Pongwiritthon K., K. Kamchai and W. Panturee 2022. Social return on investment assessment from operations of community-based innovation and career development fund: information systems for managing community financial institutions. **Res Militaris** 12(2): 1174-1184.
- Schlten, P., J. Nicholls, S. Olsen and B. Galimidi. 2006. **Social Return on Investment: A Guide to SROI Analysis**. Amstele Veen: Lenthe publishers. 118 p.
- Vallaes, F. 2014. **University Social Responsibility: A Mature and Responsible Definition**. pp. 88-96. *In* GUNI Report 2014 n°5 Higher Education in The World. Springfield: Global University.